

Decizie istorică: Limba română a redevenit limbă de stat la Chișinău

După parafarea Acordului de Asociere dintre Republica Moldova și UE la recentul summit de la Vilnius, întreaga regiune a căpătat o dinamică specială. La Kiev au pornit proteste împotriva președinției și guvernului asigurate de Viktor Ianukovici și Partidul Regiunilor, iar la Chișinău toate lucrurile au fost calme și așezate cu puternice semnale politice din partea României și a Statelor Unite. Nici Rusia nu a stat degeaba. Asta până ieri când punctele de presiune asupra Chișinăului au fost din nou apăsate prin intermediul separatiștilor transnistreni care de câteva zile vorbesc numai de scenarii belicoase și acționează ca atare. După ultimele evoluții din cadrul raporturilor Chișinău-Bruxelles și Chișinău-București, milițienii transnistreni au descins în singurul liceu cu predare în limba română de la Tiraspol – Liceul „Lucian Blaga” – încercând să ancheteze și să intimideze profesorii de limba română care au fost amenințați cu închisoarea. Anunțul a fost făcut de profesorii de la această instituție de învățământ, precum și de Promo-LEX, un ONG care luptă pentru respectarea drepturilor cetățenilor Republicii Moldova de pe cealaltă parte a Nistrului. „Încearcă să ne distrugă prin orice metode și prin minciuni, pentru ca așa sunt obișnuiți ei (regimul separatist transnistrean -n.r.)...minciuna și teroarea stă în capul mesei”, ne-a declarat Raisa Pădurean, director-adjunct al Liceului „Lucian Blaga” de la Tiraspol. Ziarul „Curentul” a stat de vorbă și cu directorul executiv al Asociației „Promo-LEX”, Ion Manole, cel care ne-a explicat că acțiunea a fost una premeditată. „Încă săptămână trecută am înregistrat unele mișcări provocatoare împotriva instituțiilor de învățământ din regiunea transnistreană, aflate în jurisdicția autorităților

constituționale centrale de la Chișinău. Astăzi, potrivit declarațiilor Administrației Liceului Teoretic „Lucian Blaga” din orașul Tiraspol, un grup de persoane în civil, însoțite de milițieni au pătruns în incinta Liceului cu predare în grafia latina și au interogat directorul și vice-directorii instituției. Școlile cu predare în grafia latina din regiunea transnistreana a Republicii Moldova sunt foarte vulnerabile și servesc drept tântă directă și foarte eficientă pentru șantajarea autorităților constituționale. Totodată problema acestor instituții servește regimului ilegal de la Tiraspol drept instrument de presiune asupra Republicii Moldova dar și de manipulare a unor instituții internaționale”, a declarat Ion Manole pentru „Curentul”.

Provocări interesante

În plan politic, expertul de peste Prut a mai spus că în opinia sa este vorba despre „o nouă provocare înscenată departe de hotarele Republica Moldova”. „Parafarea Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană, apropierea R. Moldova de Occident evident că nu convine cercurilor interesate de menținerea R. Moldova în zona sărăciei, mizeriei și instabilității de tot soiul”, a mai spus Manole. Întrebat despre posibilitatea reperării unui scenariu militar, expertul a mai precizat că este puțin probabil, dar că nimic nu este exclus și că actuala misiune militară de menținere a păcii cu militari ruși trebuie înlocuită cu una civilă iar zona demilitarizată. „Puțin probabil un scenariu militar în zona de est a R. Moldova, însă nimic nu este exclus până la urmă, într-o regiune aflată în afara oricărui cadru legal, în afara oricărui control din partea comunității internaționale. Respectiv, aceste grupări ce controlează regiunea sunt și în afara oricărei responsabilități. Deci, în aceste condiții nu ne rămâne nimic altceva decât să amintim ceea ce noi cerem de câțiva ani buni încoace – introducerea unei Misiuni Civile de Monitorizare a Zonei de Securitate. Formatul de presupusa menținere a păcii și-a demonstrat ineficiența și nu a făcut

nimic altceva decât sa consolideze regimul de facto, creând astfel numeroase obstacole pentru locuitorii regiunii transnistrene în calea respectării și apărării drepturilor lor fundamentale”, a completat directorul Promo-LEX.

Mobilizare armată pe Nistru

Liderul separatist de la Tiraspol, Evgheni Șevciuk a făcut mai multe declarații belicoase în ultimele zile și a ordonat armatei separatiste să intre în stare de alertă, imediat după anunțul parafării de la Vilnius. Astfel serviciile de securitate transnistrene (KGB-ul, Militia, Armata și Serviciul Vamal) din stânga Nistrului au fost trecute în stare de alertă maximă. Acțiunile lui Șevciuk vin ca urmare a unor declarații făcute în cadrul unui interviu acordat postului rusesc de televiziune „Ren-TV” în care acesta a vorbit despre pretensele intenții ale Chișinăului vizavi de trupele rusești staționate pe cealaltă parte a Nistrului. „Vor sa alunge trupele rusești din stânga Nistrului, pentru a ucide Transnistria”, a spus Șevciuk. El a insinuat ca un nou conflict militar la Nistru este posibil după acest moment Vilnius. „Rusia se află aici de 200 de ani, este successor de drept al Uniunii Sovietice și își apară cetățenii”, a declarat liderul separatist. „Mi-e teamă că dacă trupele ruse vor fi evacuate din Transnistria, va izbucni un nou conflict militar. Dar noi optăm pentru soluționarea pașnică a diferendului”, a mai spus liderul transnistrean.

Politici divergente și ciocnirea civilizațiilor

Măsurile militare luate de Șevciuk au completate ieri și cu o inițiativă legislativă care prevede ca în Transnistria să fie aplicată legislația Federației Ruse, acțiune ce ar putea echivala cu o declarație unilaterală a independenței, fapt invocat repetat în ultima vreme de la Tiraspol. Pentru ca inițiativa lui Șevciuk să intre în vigoare, parlamentarii Sovietului Suprem de la Tiraspol trebuie să modifice așa-zisa Constituției a Transnistriei. În ultimele luni, Rusia a arătat

o preocupare sporită față de acest spațiu pîntr-o serie de declarații în crescendo. Vicepremierul rus Dmitri Rogozin a afirmat în repetate rânduri că în cazul în care Republica Moldova va opta pentru UE, regiunea transnistreană și-ar putea căuta independența sub protectoratul Moscovei care deține un număr mare de cetățeni pe acest mal al Nistrului. În aceeași notă, președintele comitetului Dumei de stat pentru probleme ale CSI și pentru relații cu diaspora, Leonid Sluțki, a declarat marți ca dacă UE va lua decizia cu privire la abolirea vizelor pentru Moldova, acest lucru poate avea consecințe pentru Transnistria. Oficialul rus a mai spus ca viitorul Transnistriei pentru Rusia este „o problema strategică”. „Sunt zeci de mii de oameni, care sunt cetățeni ai Rusiei, si nouă nu ne este indiferent viitorul lor, chiar cel mai apropiat”, a mai afirmat Sluțki. El a mai spus ca actuala politică a Chișinăului produce o distanțare față de Moscova, fapt ce va trebui urmărit cu atenție în Republica Moldova. În acest context, președintele Republicii Moldova, Nicolae Timofci i-a cerut șefului diplomației american, John Kerry, aflat în vizită la Chișinău, ca SUA să contracareze provocările cu care s-ar putea confrunta alianța pro-europeană de la Chișinău din partea Moscovei. „Federația Rusă sprijină în mod progresiv nu numai administrația de la Tiraspol, dar și alte forțe anti-occidentale și pro-ruse de pe teritoriul Republicii Moldova. Ne putem aștepta în timpul apropiat la provocări în regiunea transnistreană și în cea găgăuză, din sudul țării, la tentative de destabilizare a situației politice de la Chișinău”, i-a spus Timofci lui Kerry.

Curtea Constituțională a decis: peste Prut se vorbește limba română

La doar câteva ore de la incidentul provocator de la liceul cu predare în limba română de la Tiraspol, Curtea Constituțională de la Chișinău a decis că textul din declarația de independență prevalează textului din Constituție și astfel limba română a redevenit limba oficială de stat a Republicii

Moldova. Reamintim că fostul regim comunist condus de Vladimir Voronin și-a întemeiat o bună parte din acțiunile politice în baza unei așa-zise „doctrine moldoveniste”, separate de cea română, în care elemente de istorie și limbă au fost distorsionate și „reinventate” de ideologii PCR. Limba oficială a Republicii Moldova este „limba română, nu limba moldovenească în baza grafiei latine”, a stabilit Curtea Constituțională de la Chișinău, conferind statut de normă constituțională Declarației de Independență a țării, adoptată în august 1991. Curtea Constituțională de la Chișinău a pronunțat, joi, hotărârea privind interpretarea Articolului 13 (alinatul 1) din Constituție în coraport cu Preambulul Constituției și cu Declarația de Independență a Republicii Moldova. Cazul a fost analizat ca urmare a sesizărilor făcute în martie și septembrie 2013 de parlamentarii Ana Guțu, Mihai Ghimpu, Valeriu Munteanu, Corina Fusu, Boris Vieru și Gheorghe Brega. Autorii sesizării au cerut conferirea statutului de normă constituțională Declarației de Independență a Republicii Moldova, adoptată pe 27 august 1991, confirmând astfel că limba oficială a Republicii Moldova este limba română, nu limba moldovenească în baza grafiei latine, precum este formulat în Articolul 13 din Constituția Republicii Moldova. Președinția Republicii Moldova a argumentat că denumirea științifică a limbii de stat în Republica Moldova este un lucru cert, subliniind că „națiunea română este organizată în două state românești – România și Republica Moldova”. Potrivit Academiei de Științe a Moldovei, limba de stat (oficială) a Republicii Moldova este limba română, iar sintagma „limba moldovenească, funcționând pe baza grafiei latine” din Articolul 13 alin. (1) al Constituției poate fi echivalată semantic cu limba română. Pe acest fond, liderul de la Cotroceni, Traian Băsescu, a mulțumit Curții Constituționale a Republicii Moldova pentru decizia privind limba română, pe care a catalogat-o drept „un act de dreptate” și a precizat că este una dintre cele mai mari bucurii pe care le-a avut în ultimii ani, realizând implicațiile acesteia. Potrivit șefului statului, de implicațiile deciziei de la Chișinău,

care sunt „extrem de profunde”, trebuie să țină „toate statele democratice”, inclusiv UE.

Sursa: Curentul.ro